

INTERVIEW ALEXANDER VANTOURNHOUT EN AXEL GUÉRIN

‘Eigenlijk zijn al onze houdingen een gecontroleerde vorm van bijna-omvallen’

In hun acrobatische dansvoorstellingen produceren Alexander Vantournhout (34) en Axel Guérin (31) lichaamshoudingen die onmogelijk lijken. Aan dit extreme spel met natuurkrachten en balans gaat een hoop rekenwerk vooraf.

Annette Embrechts 29 juni 2023, 15:10

Ze zijn exact even groot: 1,87 meter. En toch lopen hun lichaamsverhoudingen op belangrijke punten uiteen. Danser, choreograaf, acrobaat en jongleur Alexander Vantournhout (34), oprichter van het Belgische gezelschap Not standing, heeft een lange nek (15 centimeter), korte ledematen (benen: 1,12 meter, armen: 51 centimeter), lange romp (48 centimeter) en onderarmen die dikker zijn dan zijn bicepsen.

Vantournhout: 'Mijn lange torso dank ik aan mijn onderontwikkelde longen bij mijn geboorte. Als jongen moest ik extra longinhoud kweken door veel fysiotherapie, gymnastiek en zwemles.'

Performer Axel Guérin (31), geschoold in de combinatie van acrobatiek en dans, kwam volgens zijn moeder ter wereld als rare baby met griezelig lange vingers en armen. In zijn strak gespierde, volwassen versie heeft Guérin zijn korte romp (42 centimeter) en lange benen (1,18 meter) behouden, alsook zijn uitzonderlijke spanwijdte: 2,01 meter, precies een handlengte langer dan die van Vantournhout.

Guérin: 'Ik dank mijn flinke spanwijdte aan mijn grootmoeder van moeders kant. Zij had ook lange armen. Als ik mijn armen spreid, lijkt ik op de Vitruviusman van Leonardo da Vinci. Mijn spanwijdte is 14 centimeter langer dan mijn lichaamslengte.'

Over de auteur

[Annette Embrechts](#) is sinds 1998 dans- en theaterrecensent voor *de Volkskrant*. Ze schrijft over dans, performance, theater en circustheater.

Wie de even lange mannen naast elkaar ziet, met de armen langs het lichaam, valt op dat Guérins navel hoger ligt dan die van Vantournhout. Daarmee ligt ook Guérins belangrijkste lichaamszwaartepunt hoger; dat zit bij een mens in staande positie altijd iets onder de navel. Dat zwaartepunt is van invloed op het hervinden van het evenwicht na bijvoorbeeld springen, draaien, buigen en roteren.

Balans en harmonie

Wie samen naar balans en harmonie zoekt, kan spelen met verschillen in lichaamsproporties en zwaartepunten, omdat deze bepalen wie automatisch leidt en wie volgt. Bij het maken van

choreografieën buit Vantournhout al deze verschillen minutieus uit, door bij iedere gezamenlijke beweging te registreren wie leidt en wie volgt.

‘Ik meet alle lichaamsverhoudingen eerst naakt op’, licht de choreograaf toe. ‘Axels tepels zitten bijvoorbeeld 2 centimeter hoger, mijn knieën 3 centimeter lager. Onze lichaamszwaartepunten - nek, borst en navel - verschillen tot wel 5 centimeter. Daarmee speel ik. Ik onderzoek bijvoorbeeld een houding waarin mijn onderbeen de rol van arm aanneemt en mijn knie scharniert als schouder.’

Beeld Pauline Niks

In hun bejubelde duet *Through the Grapevine* (2020) uit zich dit in een even grappige als fysiek fabelachtige reeks balanceeracts. Tijdens een droogkomisch spel met de anatomische verrassingen van Moeder Natuur produceren beide acrobatische dansers lichaamshoudingen die onmogelijk lijken. Ze kruipen zo kunstig in, onder en op elkaar, dat het oogt of ze ledematen uitwisselen. Bij wie hoort welk been, vraag je je regelmatig af. En: waarom vallen ze niet om?

Kruipende hagedissen

Op 2 en 3 juli doet Vantournhout daar voor de opening van festival Julidans nog een schepje bovenop. Tijdens zijn nieuwe groepsstuk *Foreshadow*, dat in Amsterdam zijn wereldpremière beleeft, kruipt hij met zeven collega's, onder wie Guérin, tegen een muur van 5 meter hoog. Vooraf onderzochten ze samen hoe gekko's en salamanders tegen muren kunnen lopen. In *Foreshadow* lukt het de performers te rennen en te vertragen als kruipende hagedissen door het verleggen van gewicht, balans en zwaartepunt.

Beeld Pauline Niks

Vantournhout laat zich al vanaf zijn eerste creatie, tien jaar geleden, inspireren door 'locomoties' - wandelgangen - uit het dierenrijk. Van het polsgewricht van de gibbon (dat precies zo roteert als onze schouder) tot de symmetrie in cirkelvorm van een octopus, zeester, kwal of zeeanemoon. Niet door zo'n dierlijke eigenschap te imiteren, want dat is menselijk gezien onmogelijk, maar door die net even anders te incorporeren in zijn bewegingstaal.

Poses krijgen daarom namen als 'de gier', 'het konijn' of 'de centauro'. De mens is niet de maat der dingen, wil de Belg benadrukken. 'In de dans vormt het menselijke fysiek nog te vaak

het middelpunt.' Speciaal voor *de Volkskrant* licht Vantournhout samen met Guérin in een Brusselse studio drie extreme balanshoudingen toe uit zijn bewegingstaal.

1) De centauro

Guérin draagt een horizontaal 'zwevende' Vantournhout (met baard) op de knie van één been.

De centauro. Beeld Pauline Niks

Vantournhout: 'Axel trekt mij aan mijn nek op, maar door mijn lange torso kunnen we naar mijn kant overhellen, omdat ik met mijn romp meer gewicht kan opvangen. Door mijn korte benen krijg je dan een hefboomwerking die scharniert bij een laag zwaartepunt in mijn heupen en zijn knieën. Hoe lager het zwaartepunt, hoe stabielere de beweging. Als individu zijn we uit evenwicht, daarom gaan we roteren, maar samen zijn we in balans.

'Zo ontstaat een asymmetrie ten opzichte van de verticale as. We kunnen zelfs zo ver overhellen dat een van Axels benen ook van de grond komt. Zo lijkt het of we bevroren als galopperend paard, met vier benen in actie. Daarom hebben we deze beweging vernoemd naar de mythische figuur van de centaur:

half paard, half mens.'

2) De Rio

Vantournhout's lichaam leunt met gespreide armen op zijn kop op de schouderbladen van een gehurkte Guérin, eveneens met armen in spreidstand.

De Rio. Beeld Pauline Niks

Vantournhout: 'Door Axels spanwijdte kunnen we, met een knipoog naar *Christus de Verlosser* in Rio de Janeiro, een kruising maken van dat Jezusbeeld en Da Vinci's *Vitruviusman*. We kunnen deze houding alleen aannemen omdat mijn nek zo lang is. Axel kan mijn hoofd tussen zijn schouderbladen klemmen, waardoor zijn schouders contact maken met een relatief groot huidoppervlak van mij. Dat is belangrijk - vergelijk het met een fles die stabiel op zijn brede bodem staat dan op zijn smalle dop. Via talloze minuscule sensoren in onze spieren wisselt onze huid bewegingsinformatie uit. Dit kinesthetisch vermogen van een organisme om de positie van het eigen lichaam waar te nemen heet 'positiezin' of 'proprioceptie'.

'In deze pose werkt dit zesde zintuig optimaal, omdat we onze schouders eerst stevig in elkaar haken als twee vechtende kevers

- ook wel de *beetlegrip* genoemd - en dan overgaan in de houding van een gier. Het zwaartepunt komt weer laag te liggen door Axels gehurkte houding, dat zorgt voor meer stabiliteit. Axel voelt met zijn schouders iedere trilling die mijn lichaam maakt, ook al beweeg ik zo min mogelijk. Hij vangt mijn trillingen op door met de juiste kracht tegen te duwen. Als die actie-reactie in evenwicht is, strekken we onze armen uit, tot een Christus-gier met vier armen.'

3) De vlag

Vantournhout hangt schuin, op zijn kop, met horizontaal zwevende benen in de schoot van een hurkende Guérin.

De vlag. Beeld Pauline Niks

Vantournhout: 'Mijn onderbenen zijn kort, mijn torso is lang. Daardoor heb ik veel draaiende flexiemogelijkheden in mijn rug. Bijna ieder mens heeft standaard 26 rugwervels. Daar zit bij mij veel speling tussen. Ik kan ver naar links en rechts draaien voordat wervels elkaar raken. Maar ik ben niet lenig in het naar voren en achter bewegen; ik kan geen brug naar achteren doen, zoals Axel kan. Ik kan mijn torso wel flink uit het lood draaien, terwijl ik op de lange benen van Axel leun.

gehad. Axel houdt ons in evenwicht door de andere kant op te hangen. Eigenlijk zijn al onze houdingen een gecontroleerde vorm van bijna-omvallen. We voelen ons allebei daar heel comfortabel in. Toch, Axel? *Ça va?*

Foreshadow van Alexander Vantournhout/Not standing. 2/7 (première) en 3/7, Internationaal Theater Amsterdam (opening Julidans 2023).

Through the Grapevine is nog te zien in Arnhem (17/1), Utrecht (30/1) en Drachten (31/1).

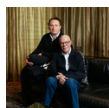
Alexander Vantournhout danst zijn solo *VanThorhout* op 26 en 27/8 in Groningen (festival Noorderzon), 10 en 11/5 in Haarlem en 14 en 15/5 in Amsterdam.

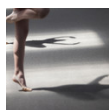
JULIDANS 2023

De 32ste editie van Julidans, het internationale festival voor hedendaagse dans, vindt plaats van 2 t/m 16 juli op diverse locaties in Amsterdam, met Internationaal Theater Amsterdam als festivalcentrum. Dit jaar zijn er veel Portugese choreografen aanwezig. Neem bijvoorbeeld Tânia Carvalho met *Versa-vice* (2 & 3/7), een expressionistische viering van flamboyante dansstijlen uit de film- en kunstgeschiedenis. Of het voetenvuurwerk in *Carçaça* (10 en 11/7) van landgenoot Marco da Silva Feirreira, die Europees volksdanserfgoed koppelt aan vogue, house, Angolese kuduro en hardstyle. En dan is er ook nog Diana Niepce, die op 11 en 12/7, ingesnoerd in een installatie, danst met een totale dwarslaesie – ja, dat kan.

Lees ook

Choreograaf Hans van Manen: 'Bij alles komt altijd erotiek kijken, omdat ik van mensen hou'

Bijna driekwart van professionele dansers in Nederland meldt grensoverschrijdend gedrag: 'Besef komt meestal later'

Jan Fabre maakt voor het eerst sinds zijn veroordeling een nieuwe voorstelling, en noemt het een artistieke daad van verzet

Bevalt onze journalistiek u?

Abonneer direct om onbeperkt verder te lezen op volkskrant.nl en in de app, of [koppel](#) uw abonnement met dit account.